

Cena Kurjera:
W Warszawie: podana jest w nagłówku numeru wieczornego.
Na prowincji i w Cesarstwie: opłata za przesyłkę pocztową i koszt ekspedycji wynosi: rocznie rs. 3, półrocznie rs. 1 kop. 50, kwartalnie kop. 75, miesięcznie kop. 25.

Oddzielna przedpłata na jedno tylko wydanie Kurjera ani w Warszawie, ani na prowincji przyjmowana być nie może.

Numer pojedynczy kop. 3.

Dziś: Teodozi Mecz.
 Piątek: Feliksa P. i Ferdynanda Kr.
 Sobota: Petronelli i Anieli PP.
 Niedziela: Zest. św. Duch. Fortunata.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dnia poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY CZWARTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-jej rano do 8-jej wieczorem, w niedziele i święta od godz. 10-tej rano do 1-jej w południe.

Wschód słońca o godzinie 3 minut 54.
 Zachód " " " " 8 " 0
 Długość dnia godzin 16 minut " 6
 Przybyło " " " " 8 " 28

Wschód księżycy o godzinie 7 minut 55 w.
 Zachód " " " " 11 " 6 r.
 Wysokość wody na rzece Wiśle pod Warszawą stóp 3 cali 1.

Cena ogłoszeń:

Reklamy: za jeden wiersz pierwszy raz 25 kop., każdy następnym raz 20 kop.

Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w numerach porannych, z wyjątkiem niedzielnych i świątecznych, zamieszczane nie będą.

Ogłoszenia do Kurjera przyjmuje także Biuro Ogłoszeń Rajchmana i Frenclera, ulica Senatorska № 18.

Poniedziałek: Blandyay P. M.
 Wtorek: Erazma B. i Klotyldy Kr.
 Środa: Optata B. i Saturniny P. M.
 Czwartek: Bonifacego B. i Walerji P.

— Numer niniejszy wyszedł z druku o godzinie 6-jej rano.

KALENDARZ.

Widowiska: Teatr rozmaitości: „Gęsi i gaski“ (pierwszy raz); — Teatr nowy (przy ulicy Królewskiej): „Serce i ręka“. (Godzina 8 wieczorem.)

Do sprawy Kraszewskiego.

Dniem, warsz. w numerze wczorajszym pisze co następuje:

„Na kilka dni przed rozpoczęciem procesu Kraszewskiego prasa polska zagraniczna, a w części i warszawska uległa silnemu wstrząśnieniu.

Pierwsza współczesna znakomitość literatury polskiej wystąpiła jako osoba czynna w wielkim procesie politycznym!...

To zmusi zbyt łatwo zapominającą Europę przypomnieć sobie Polskę. Polska i Kraszewski będą w ciągu dni kilkunastu przedmiotem rozmów, artykułów dziennikarskich, komunikatów telegraficznych, kronik sądowych! Polska i Kraszewski w oświeceniu Europy spotykają się z samym Bismarkiem, z cesarstwem niemieckim!...

Z redakcyj lwowskich, krakowskich i warszawskich pomknęli reporterzy do Lipska; depeche z sali sądu poszły na wszystkie strony; wiadomości sensacyjne szły jedne za drugimi; sprawie nadawano rozmiary kolosalne; krążyły pogłoski, iż kanclerz niemiecki zażądał, aby mu komunikowano ledwie nie w drodze telegraficznej, sprawozdania stenograficzne o przebiegu procesu; rozprawiano, iż król Humbert wstąpił się u cesarza Wilhelma za pisarzem polskim!...

Lecz oto proces się skończył, i wrażenie, jakie sprawił na opinii publicznej w Europie, zarówno

jak i wśród samych Polaków, okazało się całkiem odmienne, niż jakiego się spodziewano.

Wytłumaczymy dlaczego właśnie tak się stało.

Przestępstwa polityczne były dawniej dokonywane przez Polaków wyłącznie lub prawie wyłącznie na gruncie państwowym rosyjskim i przeciwko Rosji, przeciwko rządowi rosyjskiemu, ku którym nie żywno podówczas zbyt wielkich na Zachodzie sympatyj. Był to okres idei liberalnych i antypaństwowych. Powstanie r. 1830-go, z samego charakteru powstania, już było brane pod skrzydła opinii publicznej, a z charakteru powstania przeciwko rządowi rosyjskiemu tem więcej jeszcze; nie tylko Mickiewicz, lecz i Wiktor Hugo wystąpił jako apologeta Polski; nie tylko w klubach politycznych, lecz i z trybun parlamentowych brzmiały ostre nagany dla rządu, surowo karzącego powstańców; w ich obronie stawali mężowie stanu i ministrowie. Do tego zaś nasze sprawy sądowo-śledcze były prowadzone w najwyższej tajemnicy; dymisje, zesłania, zamykania klasztorów, stawały przed oczyma wszystkich, podczas gdy przestępstwa, będące ich przyczyną, nikomu nie były znane.

Czyż trudną było rzeczą, szczególnie przy ówczesnym kierunku umysłów liberalnym i przeciwpaństwowym przekonać opinię publiczną, iż te zesłania, dymisje i t. d. są niczem innym, jak objawem dzikiej złości, samowoli zwierzęcej, barbarzyństwa szalonego!

W pojęciu Europy, Polska coraz silniej występowała w postaci ofiary, Rosja w postaci kata!...

W ostatnich jednak czasach w opinii publicznej całej Europy, nie wyłączając Francji, rozpoczął się zwrot silny. Dzięki sprawie Kraszewskiego, tak nam przynajmniej się zdaje, zbladła nieco i palma męczeństwa polskiego. Proces ten naprowadził wielu na myśl, iż nie Rosja jest tym naturalnym, nieuniknionym wrogiem wszelkiego porządku i spokoju powszechnego, za jakiego przedstawiali ją publicyści

Polacy, lecz sama Polska, ta Polska fantastyczna, która kołata się w przestrzeni i czasie, jak, według podań ludowych, kołata się dusza umarłego bez rozgrzeszenia, nigdzie nie mogąca znaleźć sobie spoczynku.

Kraszewski na zapytanie przewodniczącego odpowiada w sądzie, iż nie jest rewolucjonistą, nie dąży do odbudowania Polski „środek okoliczności współczesnych“, oraz, iż „chodzi jedynie o podtrzymanie narodowości polskiej“. Oświadczenie takie tylko pozornie zaprzecza słowom przewodniczącego, w rzeczywistości zaś potwierdza je. „Okoliczności“ mogą się zmienić i można działać na ich zmianę. A w takim razie, czyż podtrzymać narodowość polską nie jest tem samym, co trzymać armię w komplecie bojowym i z bronią u nogi? Okoliczności się zmieniają: Francja „da rewanz“, Austria pokłóci się z Rosją... i gruchnie komenda „do ręki broń“!...

W taki podobno sposób zrozumiano proces Kraszewskiego i w Niemczech i w Austrii i u nas. Fałsz, woła prasa polska! Proces lipski był prowadzony nieprawnie; sąd ulegał naciskowi ze strony Berlina; wyrok swój oddał pod wpływ Bismarka.

Bardzo być może, lecz z kąd pochodzi ta nieprzyjaźń Berlina? Ztąd, iż przedstawiciele idei polskiej, będąc poddaniymi pruskimi, zdradzają zasadniczo wrocie usposobienia dla idei pruskiej, idei niemieckiej. Deputowani Polacy w berlińskich *landstogach* i *reichstogach* stale i systematycznie wytwarzają opozycję, łączą się to z klerykami, to z separatystami, to z secesjonistami, to z postępowcami, słowem ze wszystkimi partjami i frakcjami, w każdej okoliczności i za każdym powodem, byleby była wymówka *jeter les botons dans les roues* kolasy rządowej, byleby naprawić rządowi nieprzyjemności. Niedawno jeszcze ks. Bismark nazwał grupę polską w parlamencie buntowniczą.

W tym też kierunku działa i prasa polska, ale naturalnie z większą jeszcze stanowczością; jest ona

44) WYSOKIE PROGI.

Powieść w dwóch tomach

J. L. Kraszewskiego.

(Dalszy ciąg.)

— W miejscu Sokalskiego — zapewne nie na kogo postawić, ale do rady ks. Solna doskonały, tylko nadto dobroczynnym i rozrądnym nie bądź.

Adalbert wstał i pocałował go w ramie...

— Tyś poczciwy a słaby — mówił dalej ekscelencja — a! nie protestuj! znamy się dawno! Strzeż się aby cię tu kto ze sług nie opanował, i nie wyzyskiwał. Sokalski mi mówił o jakimś łowczym czy leśniczym, ma to być!...

Hrabia dał znak ręką że go znał dobrze...

— Babom także, równie Fryczewskiej, jak panie Felicji za nos się wodzić nie dawaj. One do tego były za podkomorzynęj przywykłe, a twój poczciwy nos nadaje się do pochwylenia!...

Śmiejąc się słuchał tych nauk Adalbert. Albin był w humorze dobrym.

— Jeżeli byś przypadkiem — dodał — rozwiódłszy się z twym Parolem, pomyślał o ożenku, bo tu cię niechybnie będą usilowali ożenić — zlituj się, Adalbercie, nie czyni tego bezemnie!...

W twoim wieku próba byłaby niebezpieczna.

Adalbert porwał się aż skoczył przerażony.

— Ja? ja? żenić się — zawołał — chyba żartujesz ze mnie! Nie mam najmniejszego ku temu powołania... czas właściwy przypadł dla mnie. Bądź spokojny!... Wiesz że zawsze kochałem się w ekonomach, a ty zabraniałeś mi się żenić. Dziś wdzięczny za to jestem!...

Z tej strony możesz być zupełnie spokojnym —

powtórzył i siadł Adalbert.

— Bardzo dobrze — rzekł Albin — no — ale jakież masz na przyszłość projekty i plany?

Podumał zapytany, mocno trąc głowę...

— Żadnych planów nie mogłem dotąd układać — odezwał się. Czekam i czekać będę testamentu.

Syknął Albin, a Adalbert ciągnął dalej.

— Tymczasowo uważam się tu za administratorem. Majątek, jeżeli będzie można pełną w dzierżawę, a w Zakrzewie, wątpię bym w pałacu wysiedział, dworek sobie obiorę — no, i z Parolem, gołębiami, kurami będę sobie siedział cicho!...

— I z nikim żyć nie myślisz? — przerwał Albin — to niepodobna! Musisz przyjmować, musisz się zbliżyć do ludzi. Rozumiem, że towarzystwo z Parolem jest ci bardzo miłym, ale ono nie starczy.

Adalbert milczał, słuchając z głową spuszczoną. Hrabia popatrzywszy na niego, dokończył wesoło:

— Jesteś tak zmęczony i przybity tem, co dla inego byłoby szczęściem największem, że — możnaby cię pokazywać za biletami. No — ale natury nagle zmienić niepodobna! Bądź sobie dziwakiem, to nieunikniona, ale staraj się być przyzwoitym.

Adalbert zamruczał cicho.

— Niechże kuzyn dobrodziej będzie pewnym, że ja bez rady jego nie ważniejszego nie postanowię i nie uczynię!... a, znajdzie się ten testament, (bo ja zawsze się tego spodziewam) do łaski waszej wproszę się znowu, i powrócę do dworku szczęśliwszy niż tu przybyłem!...

Hr. Albin śmiał się kawę popijając.

— No, no — rzekł — nie mówmy o tem. Przekonasz się, że niezależność i zamożność są coś warte, o-swoisz się, obędziesz i o powrocie do Brodnicy myślicie przestaniecie!...

Zresztą — dokończył po namyśle — rób co chcesz, serce masz dobre — ale srogiego głupstwa przez bezinteresowność nie popełnij, bo niem byś nie tylko sobie, ale całej zaszkoził rodzinie!...

To mówiąc, bodał po raz pierwszy w życiu hr.

Albin wstał, zbliżył się do Adalberta i poufale go uściskał i ucałował.

Biedny uszczęśliwiony kuzyn, rozrzewniony tym dowodem łaski, po ramionach i rękach opiekuna całował. Tak się skończyła ostatnia konferencja, a nazajutrz J. Eksell. zabrawszy z Zakrzewa w prezencie kilka pięknych starych srebrnych pucharów i różne cacka, do których się przymówić umiał, wyjechał wraz z Sokalskim, obdarzonym wcale pańskim datkiem!...

Adalbert został sam, panem swej woli!...

W początku zrobiło to na nim wrażenie dziwne, jakiegoś postrachu, niepewności, gwałtownej potrzeby szukania podporę, gdyż przez całe życie swoje nigdy niezależnym nie był. Zarazem Adalbert zaczął myśleć!... Prawie cały ten dzień po odjeździe opiekuna i mentora spędził w ogrodzie na medytacjach.

Charakter i nawyknięcie czyniły go niezdolnym do natychmiastowego orjentowania się w miarę jak okoliczności wymagały. Więcej niż ktokolwiek potrzebował rozmysłu, wczesnego obmyślenia kierunku... postanowienia z góry jak miał postępować!...

Męczyło go to rozmyślanie, lecz było koniecznem. Chodził po ciemnych ulicach ogrodu, zadumany, pogrążony w sobie, a Parol, jakby odgadywał jego udreżenia wewnętrzne, również kwaśny włóczył się za nim, przysiadając niekiedy i patrząc mu w oczy. Humor pański łatwo mu było odgadnąć z tego, że ani razu się nie odezwał do niego.

— Nieprawdaż, Parol?

Mruczał, tarł włosy, siadał, wstawał, ale owocem tego trudu ducha, który w pałacu tłumaczono tęsknotą po hr. Albinie — było jasniejsze pojęcie zadania.

Chciał tu być wiernym administratorem w oczekiwaniu testamentu, który zawsze jeszcze zdawał mu się gdzieś ukrytym, ale widział sam, że sobie mógł i powinien był życie znośne urządzać. Dla czegożby nie miał fantazjom niewinnym dogodzić!

(Dalszy ciąg nastąpi.)

prawie równie wrogo usposobiona względem rządu pruskiego i Niemców, jak względem rządu rosyjskiego.

Zarzuca może, iż przecież w Austrii polacy tworzą partję rządową. Tak, ale dlatego, iż ze stanowiska rządu dzisiejszego Austria jest jankiem, pod skorupą którego ma się wywiązać życie samoistne kilku organizmów narodowych, zbyt jeszcze młodych, iżby się mogły obejść bez tej powłoki opiekuńczej. Nie będzie jednak zbyt cennym zaznaczyć, iż żądane przez partję polską wzmocnienie autonomii Galicji i polskiego w niej żywiołu należy uważać za uderzenia dziobka kurczenia polskiego w skorupkę austriacką...

Oto dlaczego, jeżeli nawet rząd austriacki otacza partję polską sympatją, nie mogą jej znosić Niemcy austriaccy, jedyna w znaczeniu politycznym partja konserwatywna austriacka. Organ tej partji *Neue Freie Presse* woła: „Cała sieć intryg rzucona na Europę”, a sieć ta spleciona rękoma emigracji polskiej, „stanowiącej związek międzynarodowy, poświęcony bożkowi odbudowania Polski...”

Czy potrzeba wspominać, jakie stanowisko zajmuje opinia publiczna w Rosji nie względem Polaków, posiadających wiele cech sympatycznych, lecz względem „idei polskiej?”

Opinia ta przez czas długi idealizowała tę ideę, lecz niestety, stopniowo się przekonała, iż idea podobna wyłącza pojęcie całości i honoru Rosji.

Prasa polska szczególnie naciska kładzie na to, iż Kraszewski, jeżeli nawet postępował nieprawnie, to nie w widokach zysków lub innych pobudek niskich, ale z patriotyzmu. Ależ właśnie o to idzie! Czyliżby ks. Bismarck i urzędowe koła berlińskie, czyliżby Europę mogła zainteresować kwestja, czy komunikowanie pruskich dokumentów sekretnych Francji, Austrii i Rosji okazało się dla Kraszewskiego korzystnym lub nie? W osobie Kraszewskiego była sądzona jeżeli nie cała narodowość polska, to olbrzymia większość jej inteligencji, cała ta część narodu polskiego, która wyznaje „ideę polską”.

Rzecz dziwna, iż prasa polska prowadzi wodę na młyn przeciwnika; sam obrońca Kraszewskiego w końcu swojego przemówienia wysunął, jako argument przekonywający, „motywy idealny przestępstwa”.

Ależ chciejcie zrozumieć, iż to właśnie jest przedmiotem kary, jest „tym wrogiem”, który wytykał prokurator Treplin, żądając nań kary w imię spokoju powszechnego! Lecz nie, przedstawiciele polskiej idei nie pojmują lub pojąć nie chcą, iż właśnie ta idea i ten motyw idealny przestępstwa Kraszewskiego, iż ona to są przedmiotem prześladowania! Przegraliśmy, woła z emfazą komiczną jeden z dzienników warszawskich, sprawę przed sądem niemieckim, lecz apelujemy do sumienia społecznego... Frazes i nie więcej!

Motywy przestępstw politycznych w ogóle są „idealne.” I Karakozow i Hödel i rzemieślnik co omal nie uśmiercił króla Humberta i fenjanie przygotowujący wybuch Londynu, i Krapotkin, i anarchiści świata całego, wypowiadający zabójcę za wojnę całemu istnieniu, to także w swoim rodzaju idealni, działający w imię pewnych „motywów idealnych.” I wiecie? tacy socjaliści i nihilisci, o których prasa polska wspomina z takim lekceważeniem, z punktu samych zapatrywań polskich daleko łatwiej mogą być usprawiedliwieni, niż rewolucjonisci w imię Polski. Tamci szerzą zniszczenie dla dobra całej ludzkości, nie zaś jednego tylko nielicznego narodu.

W szóstym lat dziesiątku mieszkał w Genewie Niemiec Gelehrter (wspomina o nim Herce), który żądał ofiary z 2-ech milionów głów ludzkich (*excusez du peu!*), lecz za to własną ręczył głową, iż pozostali przy życiu będą opływali w szczęściu... A przecież tych odkupicieli ludzkości chwytają i wieszają. Cóż robić. Społeczeństwo musi bronić swojego bytu!

„Idea polska” jest takim samym pierwiastkiem rewolucyjnym, jak wiele innych, oto co wyluszczył i rozgłosił sąd cesarski w Lipsku. Odbudowanie Polski jest zamachem na całość Rosji, Niemiec i Austrii. A ponieważ sami polacy nie mogą odłączyć od tych trzech mocarstw części ich posiadłości, muszą więc dążyć do zawieruchy powszechnej, wojny ogólnej, do czegoś niemniej straszniejszego, jak ten wywleki krwi, który ma poprzedzać zwycięstwo socjalistów - rewolucjonistów i utorować mu drogę. Oto co wyluszczył i rozgłosił sąd cesarski w Lipsku i oto dlaczego uznał za właściwe wtrącić do procesu Kraszewskiego słowo własne sam kanceler niemiecki. A *Kurjer warszawski* w artykule podpisanym przez samego redaktora, oświadcza: „Kraszewski nie wyrządził nam żadnej krzywdy!”

Tak, nie wyrządził krzywdy w tem znaczeniu, iż nikt z bliżej niego stojących nie został pociągnięty do odpowiedzialności. Lecz zabił „ideę polską”, lub co najmniej zadał jej cios bolesny. Wyrządził wię-

cej nawet: przedstawiając w swojej osobie modyfikację typu Konrada Wallenroda, odnowił ten typ antymoralny wobec społeczeństwa europejskiego w niefortunnie obranej chwili, gdyż oprócz różnorodnych sektantów wyznania rewolucyjnego chyba nie znajdzie się w naszych czasach wielu, co by współczuli z typem wiarolomcy w imię idei polskiej. Tak więc proces Kraszewskiego skompromitował tę ideę nawet pod względem moralnym.

Odbudowanie Polski jest kwestją znaczenia politycznego i dlatego też na czele jej motorów powinni stanąć nie literaci i ludzie gabinetów, ale działacze praktyczni, ludzie myśli trzeźwej, głęboko rozumiejący życie.

Ludzie tacy nie bałamuciliby społeczeństwa polskiego idealizowaniem przeszłości i różowemi rojeniami na przyszłość, przeciwnie, wyrzekliby doń: jeżeli jest jeszcze nadzieja odbudowania Polski, to najpierw w ściśle etnograficznych jej granicach i powtórze po uprzednim stwierdzeniu, iż Polska przyszłości będzie rządzoną przez ludzi rozsądnych, praktycznych, ostrożnych, wolnych od mrzonek i zdolnych pogodzić się z rzeczywistością.”

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— Główny naczelnik kraju generał-adjutant Hurko, wyjechał na dni kilka z Warszawy do Petersburga.

— Według etatu sporządzonego przed 20-ma laty każdy dozorca okręgowy akcyzy i jego pomocnicy w Królestwie Polskiem pobierają na rozjazdy 400 rs. rocznie. Z uwagi, iż obecnie suma ta okazuje się niedostateczną, w kołach właściwych podjęto projekt jej zwiększenia. W tym celu urzędników akcyzowych podzielono na dwie kategorie: objeżdżających okręg pocztą i objeżdżających własnymi końmi. Do pierwszej zaliczono zarządzających, ich pomocników i rewizorów, do drugiej zaś dozorców i ich pomocników. Urzędnicy drugiej kategorii pobierają dziś 400 rs. na utrzymanie koni do rozjazdów, mają według projektu dostawać dodatkowo po 200 rs. rocznie każdy. W ogóle na nowe place skarbu państwa przeznacza sumę rs. 151,400, mianowicie licząc po 200 rs. dla każdego z 757-ich urzędników akcyzowych.

— *Dniw. warsz.* donosi, iż w gminie Bezwoli w gubernji siedleckiej zebranie gminne powołało jednomyślnie na kandydata na posadę sędziego gminnego, p. Semena Chamickiego prawosławnego, w miejsce p. Kosińskiego, miejscowego obywatela ziemskiego.

— Z rozporządzenia inspektora kolei żelaznych, jak już donosiliśmy, wszyscy nowowstępujący do służby kolejowej, podlegać będą egzaminowi z języka rosyjskiego. Takiemuż egzaminowi ulegną wszyscy oficyjaliści kolei, mający otrzymać awanse. Okólnik w tym przedmiocie do urzędników kolei terespolskiej jest już przygotowany i wkrótce rozesłany zostanie.

— Zdejmowanie planu niwelacyjnego m. Warszawy odbywa się od kilku dni w okolicach placu Krasinich i ulicy Długiej.

— Do obozu artylerji na Powązkach przysłane zostały z każdego pułku piechoty oddziały żołnierzy pod komendą oficerów, ażeby przy obsłudze baterji nauczyły się strzelania z dział i nabyły innych potrzebnych wiadomości ze sztuki artylerjijskiej.

— Z powodu wczorajszej wątpliwej pogody przeplatanej deszczem, majówka urządzana przez wicedyrektora Towarzystwa muzycznego odłożona została do lepszych czasów.

— Wystawa inwentarza.

W dniu 16-ym czerwca na placu wystawy, w pawilonie sędziów odbędzie się walna konferencja hodowców koni i bydła, celem naradzenia się nad koniecznymi środkami poprawy chowu.

Pytania zredagowane przez uproszonych specjalistów zostały już rozesłane uczestnikom w kancelarji.

Komisja wystawowa, wyznaczyła już miejsca i termin konkursów.

Pierwszy konkurs koni i wolów zaprzęgowych odbędzie się w dniu 12-ym czerwca na placu wystawy, drugi i trzeci (plugów, bron i spulchniaczy) w dniach 9-ym, 10-ym i 11-ym czerwca na polach folwarku Służewca, czwarty kartoflarek w Brwinowie, poczynając od dnia 29-go października, wreszcie piąty źniwiarek i kosiarek również na polach folwarku Brwinowa poczynając od dnia 28-go lipca.

Zabudowania wystawy na placu Ujazdowskim całkowicie już ukończono i w przyszłym tygodniu przejęte zostaną przez członków komisji wystawy. Łoże w amfiteatrach wszystkie pozamawiano.

Regulamin porządkowy zachowano z lat poprzednich.

— Elektryczność na wodzie.

Sprowadzone już zostały z Wiednia aparaty potrzebne do urządzenia światła elektrycznego na parowcu pasażerskim „Warszawa”.

W Zielone świątki parowiec ten po raz pierwszy oświetlał sobie będzie nocną drogę.

Towarzystwo wioślarskie projektuje podobno w czasie uroczystości „wianków” oświetlenie przynajmniej połowy rzeki lampami elektrycznymi.

Wkrótce też, jak słyszeliśmy, światło elektryczne ma być zaprowadzone na rządowym parowcu „Wisła”, używanym do robót inżynierskich.

— Czyja słuszność?

Jedno z pism wystąpiło z ubolewaniem nad brakiem solidarności pomiędzy urzędnikami kolei nadwiślańskiej, którzy nie popierają nowo otwierającej się kasy zaliczkowo-wkładowej.

Przeoglądając osobicie listę zapisujących się na członków, w imię prawdy winniśmy powyżej wzmiankowane nawoływanie sprostować, a to tembardziej, iż liczba uczestników już do tej chwili przewyższa normę wykazaną w ustawie ministerjalnej.

Jeżeli już narzekać, to przynajmniej... podsta-wnie.

— Jeszcze stragany.

W ogólnem dążeniu do zniesienia straganów znknąć one miały także z placu położonego przy ulicach Marjensztadt i Źródłowej.

Rzeczywiście wybudowano bazar w domu pod numerem 7-ym przy ulicy Marjensztadt, gdzie przeniesiono sprzedaż mięsa.

Puste jednak stragany, w liczbie 18-tu pozostały na placu, a nadto jest 12 otwartych z leguminami i zieleniną.

Zuaje się, iż należałoby i te ostatnie przenieść do bazaru a plac oczyścić ze wszystkiem i wybrukować.

Okoliczni mieszkańcy, skazani na przypatrywanie się brudnym i opuszczonym budom, zmuszeni lykają tumany kurzu powstającego z niewybrukowanego placu albo grząsz w błocie podczas najmniejszego deszczu, z utęsknieniem oczekują tego małego uwzględnienia.

— Nowa dorożka.

Dorożki nowego kształtu, wspomniane przez nas wczoraj, są własnością pewnego przedsiębiorcy, który uzyskał dla nich wyłączenie z pod ogólnych przepisów dorożkarskich.

Wygodne i wcale eleganckie powozy te będą wynajmowane tylko na godziny.

Kursje ich obecnie około sześciu

— Młyn adres.

Nadesłano nam okaz chleba z jednej z tutejszych piekarni, zawierający wspaniały egzemplarz robaka, mniej więcej całowej długości.

Sądzimy, iż tego rodzaju okazy byłoby właściwiej nadsyłać wprost na przyszłą wystawę kucharską, gdzie podobno ma być urządzony specjalny oddział dodatków nadzwyczajnych do pieczywa.

— Starym trybem.

I znowu na wystawach wielu kolektorów loteryjnych spostrzegamy losy do 5-ej klasy, przetrzymane przez ciąg całej gry.

Posrednicy fortuny nie zdają się brać do serca nawoływań prasy, skoro wybiegi swoje prowadzą z całą otwartością...

A wszakże w tych samych sklepach można było dostać biletów do klasy 1-ej!

— Także turyści!

W dniu wczorajszym przejeżdżała przez Warszawę oryginalna, ze względu na wiek, para turyistów.

Są to: siostrzyzka dziewięcioletnia i braciszek siedmioletni, wyprawieni z Wiednia do Moskwy, gdzie przebywa ich matka, rodem polka, złożona ciężką niemocą.

Malutka para znajdowała się w Wiedniu u stryja G., który na żądanie bratowej wyprawił dziatki w tak odległą podróż.

Dziewczynka, miłe dziecko, jest bardzo rozgarniętą i doskonale daje sobie radę, a z prawdziwą dośrodką komiczną powagą, opiekuje się młodszym braciszkiem.

Dzieci mówią wcale dobrze po polsku.

Przybyły wczoraj rano pociągiem kurjerskim, a ponieważ w spisanej przez stryja marszrucie, dziewczynka miała wyrażone, iż pociąg terespolski odchodzi dopiero po godzinie 3-ej po południu, więc mali turyści pojechali do pani W., którą poznali w drodze od Częstochowy, aby korzystając z gościnności cokolwiek wypocząć.

Dziewczynka umie na pamięć wszystkie głó-

wniejsze stacje do Moskwy i zna rozkład pociągów...

W ogóle jest nad wiek rozgarnięta, rozsądną i przewidująca.

Mali turyści zostali przez panią W. odprowadzeni na dworzec kolejowy, z kąd telegrafowali do Moskwy o swoim wyjeździe z Warszawy.

Szczęśliwej podróży!

= Drażliwy gracz.

Ludzie nerwowi, łatwo irytujący się za lada ba-gatelką, nie powinni grać w karty, zwłaszcza jeżeli partnerzy są mało znajomi.

Dowodem tego niemiła afery jaka spotkała pana C., niemłodego człowieka, zawołanego amatora preferansa lecz nadzwyczaj drażliwego na wszelkie pomylki i błędy w grze.

Zdarzyło się przed kilkoma tygodniami, że p. C., będąc na weselu córki swego kolegi, zasiadł do preferansa z trzema osobami, które dopiero poznał.

Gracze byli nie osoblwi, więc C. chociaż się ha-mował, mruzczał ciągle pod nosem a potem zaczął lekko burczeć...

Kiedy jednak przez złe wyjście partnera „wpadł na pomagana bez dwóch” cisnął gwałtownie karty, oświadczając, iż z „fuszerami” grać nie myśli, a nawet przypuszcza coś gorszego...

— Cóż pan więc przypuszcza? — zapytuje jeden z graczy.

— Ze panowie jesteście w zmwowie, aby mnie o-grać — rzecze zaperzony preferansista.

Zajście ze względu na resztę towarzystwa zostało stłumione, lecz wszyscy trzej panowie wystąpili przeciw C. ze skargą sądową o potwarz i obelgę.

Napróżno C. chciał ich przeprosić, napróżno go-spodarz zebrał próbował sprawę polubownie za-latać, trzej powodowie byli nieublagani i w dniu wczorajszym sprawa została rozstrzygnięta.

Pozwany słów swoich nie zaprzeczał, tłumacząc się stanem rozdrażnienia, lecz gotów jest obrażonych przeprosić w jakiej tylko zecheć formie.

Sędzia pokoju również nakłaniał do zgody, lecz upór powodów był niezwalczony...

Nastąpił więc wyrok uznający winę C. tylko co do obelgi słownej, za co został skazany na 15 rs. kary, ewentualnie na trzy dni aresztu.

= Konkurencja wrózek.

Trafia się kuglarz nad kuglarza, lub też frant nad franta...

Prysłowie to stwierdziła na sobie znana mieszka-nicem przedmieścia Wola i Czyste, wróżka, pani Janowa, której nadspodziewanie po kilku latach monopolu w przemyśle wróżbiarskim, przybyła współzawodniczka w osobie... pani Grzegorzowej.

Klijentela pani Janowej zmniejszała się z każdym dniem, wszyscy bowiem zdążyli do nowej wróżki, która zdawała się być zdolniejszą we wszelakiem wróżeniu od „starej”, idącej coraz bardziej w za-pomnienie.

Obie jejmoście mieszkając na Wolskiej, o trzy do-my jedna od drugiej, długi czas niespotykały się z so-mą, lecz jedna na drugiej przed wspólnymi znajome-mi niezostawiła suchej nitki.

Nareszcie w dniu onegdajszym dwie wróżki zet-knęły się na drodze prowadzącej do lasku na Czy-stem.

Z powierzchowności znały się bardzo, a teraz sta-nęły do siebie oko w oko.

Współzawodniczki obrzuciły się naprzód gradem obelg, zaczerpniętych ze słownika przekupki lub... pani majstrowej z Podwala, a następnie rozpoczęły walkę na pięście.

Obie dość korpulentne, równej prawie siły, pas-o-wały się z całą zawziętością.

Ktoś chciał walcę przeszkodzić i przeciwniczki rozdzielić, lecz obecni niedopuszcili pośrednictwa.

— Niech się wiemy zagryzą nawet — wołał ja-kiś robotnik.

Nareszcie obu wróżkom sił zabrakło.

Jedna wyszła z bójki z wybitem okiem, druga z odgryzionem nosem.

Zdaje się, iż z tej walki dwóch wrózek skorzysta trzecia łatwo, bo to pośród naiwnego ludku proce-der niestety! bardzo dochodny.

= Niefortunny Demostenes.

Wacjo Z., dwunastoletnia pociecha rodziny, igra-jąc z towarzyskami na podwórzu, nakładł w usta sporych kamyków, co mu nie przeszkadzało wy-krzykiwać i wypowiadać rozmaitych więcej lub mniej logicznych zdań.

W trakcie mowy Wacjo potknął się i upadł, poly-kając jednocześnie około czterech kamieni, z któ-rych jeden utkwiał psotnikowi w gardle.

Przybyły ojciec prawie cudem wydobyl z gardła zawadę, polknięte jednak kamyki pozostały we wnętrzu.

Zawezwany lekarz obawia się o zdrowie naśl-a-dowcy Demostenesa.

= Schwytanie rzeźmieszka.

W dniu wczorajszym w godzinach popołudniowych, do biura rady zarządzającej kolei terespolskiej wszedł jakiś młody człowiek i po chwili wymknął się, unosząc palto je-dnego z urzędników.

Na szczęście szwajcar spostrzegł rzeźmieszka, przytrzy-mał i po przywołaniu policji odprowadził do cyrkułu.

= Kradzieże.

Na Pradze pod nr 156 z mieszkania p. Z. skradziono różne przedmioty wartości 325 rs.

Na Zielnej pod nr 7 u państwa W. zabrano garderobę i bieliznę na sumę 250 rs.

Wreszcie na Złotej pod nr 23 panu Z. skradziono z biur-ka kilkadziesiąt rs. w gotówce.

= Śmiertelna rana.

Na podwórzu domu nr 8 na Rybakach, wszedł terminator szwecki Wincenty K.

Kilkoro małych dzieci widząc obcego chłopca, zaczęło się z nim drażnić, nie czyniąc mu jednak żadnej szkody.

Lecz chłopiec obrażony zaczepką pochwycił kamień i rzu-cił nim z całej siły w gromadkę dzieci.

Kamień trafił w główkę trzyletniego syna rzeźnika.

Biedne dziecko upadło krwią zalane.

Rana, według zdania przywołanego lekarza jest śmier-lelną.

= Wypadki.

Na rogu Twardej i Żelaznej Łukasz A. stróż, najechany został przez wóz roboczy i uległ złamaniu nogi. — Na Twardej pod nr 42 Wojciech S., w kłótni z Mo-skim K., stolarzem, zranił go niebezpieczną cegłą w głowę.

= Nowe szkoły.

W Jędrzejowie odbyła się niedawno uroczystość inauguracyjną budynku, postawionego kosztem miesz-kańców dla szkół męskiej i żeńskiej.

Po nabożeństwie w kościele miejscowym ks. pro-boszcz wygłosił mowę okolicznościową o związku między kościołem a szkołą.

= Cukrownia w wieluńskim.

Sprawa budowy nowej cukrowni w wieluńskim zapewne wkrótce będzie rostrzygnięta.

Obecnie losy jej oddano, jak mówi *Kalisz*, w ręce komitetu organizacyjnego, w skład którego we-szli pp. Kiślański Wacław, Rudnicki Mieczysław,

Werthman Maurycy, Taczanowski Gustaw, Skar-bek hr. Bolesław, Parczewski Alfons, Miłobędzki A. i Nelken Edward.

Fabryka będzie udziałowa, akcyj zaś po 5,000 rs. towarzystwo wypuści sztuk 80.

Kapitał więc wyniesie 400,000 rs.

= Na straż.

Z Białej donosi korespondent nasz co nastę-puje:

„Niedawno wspominałem wam o projekcie teatru amatorskiego na korzyść naszej straży ogniowej.

Grono jednak amatorów natrafiło na tak wiele trudności, iż w ostatniej jeszcze chwili zdawało się, iż projekt do skutku nie przyjdzie.

Na szczęście stało się inaczej.

W dniu 24-tym b. m. odbyło się zapowiedziane przedstawienie, na które zgromadziła się liczna pu-bliczność, nie tylko z miasta, lecz i ze wsi pobliskich.

Reżyserja, powierzona inżynierowi Jabłońskiemu, świetnie wywiązała się ze swojego zadania.

Sztuki dobrano umiejętnie.

Amatorowie odegrali „Preludjum Szopena”, „Ka-losze” i „Wujaszka Alfonsa”.

Publiczność nagradzała ich szczeremi a sutemi oklaskami.

Na zakończenie prawdziwą furorę zrobił żywy o-braz, przedstawiający epizod pożaru.

Grupa strażaków na sikawce, kobieta, wybiega-jąca w rozpaczy z domu pionącego, strażak wyska-kujący z piętra z dzieckiem uratowanym na rękę, para stroskana nad szczątkami mienia, w oddaleniu zaś grono widzów — wszystko to przy odpowie-dniem oświetleniu stanowiło obraz pełen grozy i do złudzenia przypominający rzeczywistość...

Słowem autorowie uraczyli publiczność rzadką w naszym mieście rozrywką.

Czyż wobec tego nie należałoby pomyśleć o czę-stszym urządzaniu podobnych zabaw tak szlache-tnych?

O zyskach materialnych z teatru, zapewne dość wysokich, donoszę wam dopiero po ich szczegó-lo-wem obliczeniu.”

= Wybory.

Z Kijowa korespondent nasz pisze co nastę-puje:

„Na ostatnim posiedzeniu rady magistratu ki-jowskiego członkowie powołali na prezydenta p. Tolle’go, który wszakże godności tej nie przyjął.

Przed wyborami zaś inny kandydat p. Terezczenko również rzekł się kandydatury.

Skutkiem tego rada miejska postanowiła odłożyć wybory na głowę miasta do jesieni.”

= Defraudacja kasowa.

Z Brzeźcia Litewskiego donoszą nam co nastę-puje:

„Ekspedytor tutejszej stacji kolejowej p. E., wy-jechał parę dni temu bez urlopu i dotąd nie po-wrócił.

Po zrewidowaniu kasy okazał się brak 8,000 rs.

Według zasięgniętych wiadomości sprawca defi-cytu wziął paszport do Cesarstwa.

Pozostawia on żonę, która rozłączyła się z nim niedawno i odjechała do rodziców zabierając z sobą małą córeczkę, przekonała się bowiem, iż jej mąż namiętnie gra w karty — i wyleczył się z tego nie może.

Namiętność ta zgubiła p. E., a zatrula życie jego małżonce, należącej do najszanowniejszej rodziny.”

= Pożar.

Z Prużan donoszą, iż w dniu 25-ym b. m. zgorzało mia-stecko Chomsk, w powiecie kobrńskim położone.

Ocalało tylko 10 domów.

Pastwą płomieni padły pomiędzy innymi kościół katolicki i synagoga.

Straty wielkie.

NEKROLOGJA.

† Dziś dnia 29 maja, jako w rocznicę śmierci ś. p. Ed-warda **Grabowskiego**, doktora praw, odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościółku warszawskiego Towarzystwa do-broczyńności, o godzinie 10-jej zrana. —1789—

† W dniu 30 b. m., jako w dzień imienin ś. p. Janusza Ferdynanda **Nowakowskiego**, odbędzie się żałobne nabo-żeństwo oraz przeniesienie zwłok do grobu własnego, o go-dzinie 10-jej zrana, w kościele powązkowskim, na które pozostała żona wraz z synem zaprasza krewnych, kolegów i przyjaciół. —1776—

† W piątek, dnia 30 maja, jako w drugą rocznicę śmier-ci ś. p. Ignacego **Rakowskiego**, obywatela ziemskiego, odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele św. Krzyża, o godzinie 11-jej zrana, na które pozostałe córki zapraszają krewnych i żyjących. —1792—

† W dniu 30 maja, w piątek, o godzinie 10-jej zrana, w kościele św. Aleksandra odbędzie się żałobne nabożeń-stwo za duszę ś. p. Erazma i Justyny **Baroszewskich**, na które pozostała córka zaprasza uprzejmie krewnych, przyjaciół i znajomych. —1790—

† Dnia 30 maja w piątek, w kościele św. Ducha odbędzie się nabożeństwo żałobne o godzinie 10-jej zrana, za duszę ś. p. Feliksy z Raków **Kobyłańskiej**, na które pozostała rodzina zaprasza krewnych i znajomych. —1791—

Zjazd historyczno-literacki w Krakowie.

(Sprawozdanie telegraficzne „Kurjera warszawskiego“.)

Kraków dnia 28-go maja.

Dzisiaj rozpoczął się w naszym grodzie zjazd hi-storyczno-literacki, urządzony staraniem Akademji umiejętności ku czci i niewygasłej pamięci Jana Ko-chanowskiego.

Akademja odroczyła aż do dnia dzisiejszego doroczne swoje walne zgromadzenie, odbywane zwyczajnie w dniu 3-im maja, aby w ten sposób przyczynić się do świętowania jubileuszowi śpiewaka z Czarnolasu za-równomowami, osnutymi na tle rocznicy jubileuszowej, jak i odczytem profesora Antoniego Małeckiego, kreslącym młodość poety.

O godzinie 11-jej przed południem w górnej sali Sukienniczej zgromadziło się dostojne grono akademi-ków. Protektor Akademji, hr. Alfred Potocki zaga-ił posiedzenie treściwą przemową, na którą odpow-iedział z krasomówczą swadą prezes takowej, dr Józef Majer. Następnie sekretarz Akademji, profes-or hr. Stanisław Tarnowski, odczytał wyczerpują-ce sprawozdanie z ruchu naukowego i administra-cyjnego Instytucji.

Jako kandydatów na czynnych członków Akade-mji zaproponowały komitety pojedynczych wydzia-łów: dra Stanisława Smolkę, dra Marjana Sokołow-skiego i dra Wincentego Zakrzewskiego.

Na korespondentów zaproponowano: dra Kalinę, ks. dra Stefana Pawlickiego, ks. Pelczara i dra Nę-ckiego.

O godzinie 4-tej po południu w tejże samej sali odbyło się pierwsze posiedzenie zjazdu historyczno-literackiego.

Zagał go piękną przemową imieniem Akademji profesor hr. Stanisław Tarnowski.

Na przewodniczącego wybrano profesora Kazi-mierza Jarochońskiego, którego ukazanie się na krześle prezydjalnem powitano oklaskami.

Miejsce wiceprezesów zajęli z jednomyślnego wy-boru prof. dr Zygmunt Węclewski i Włodzimierz Spasowicz.

Obowiązki sekretarzy objęli: prof. uniwersytetu lwowskiego dr Roman Pilał, dr Piotr Chmielowski z Warszawy, prof. uniwersytetu lwowskiego dr

